

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st. **Telefon številka 870.**

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo v ulici **Molin piccolo št. 3, II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Naše slovenske razmere in narodno gospodarstvo.

V »Slovenski Zadrugi« čitamo članek, ki se nam zdi vreden, da zadobi širšo publiciteto med Slovenci. Članek nosi sicer naslov »Narodno gospodarstvo«, ali prinaša nujno rodoljubno posvarilo tudi onim, ki vodijo našo domačo slovensko politiko, in katere zadevlje tudi odgovornost za sedanje razdejane slovenske razmere in za vse škode, ki jih trpi razvoj naroda vsled teh razmer na kulturnem, socialnem, splošno-političnem in gospodarskem polju.

Povod članka v »Slovenski Zadrugi« je dala posojilnica v Ljutomeru na Štajarskem. Ljutomerska tla so — pravi — klasična. Tukaj je bila že l. 1864. velika slovenska slavnost; takrat se je tu praznovala 1000-letnica Cirilove smrti. Ljutomer je imel prvi slovenski tabor (1868) in ima skoro najstarejšo slovensko čitalnico.

V Ljutomeru je bila ustanovljena tudi prva slovenska posojilnica. A ne le po svoji starosti je znanejša ta posojilnica, ampak tudi po tem, kakor umeva svojo slovensko nalogo. V Ljutomeru je nujno potrebna slovensko-nemška meščanska šola. Ker pa je izključeno, da bi štajarski Slovenci — bodi pa že v Ljutomeru, ali sploh kje na južnem Štajarskem — dobili tako šolo uradnim potom, to je od ljubeznjive deželne uprave dežele Štajarske, ali pa nič manj ljubeznjive osrednje uprave na Dunaju, ne preostaja tudi štajarskim Slovincem, kakor obmejnim sploh, nič drugega, nego da se zatečejo k načelu: pomagaj si sam! Za takov čin samopomoči je poprijela inicijativo Ljutomerska posojilnica.

Država in dežela spopolnjujeta bolj in bolj vergo raznih učnih zavodov, ki naj na slovenski zemlji širijo, ne v prvi vrsti nemško omiko, ampak — nemški duh! Proti temu se Slovenci ne morejo za sedaj upirati drugače, nego da iz svoje moči ustanovijo nekaj takih svojih učnih zavodov, izlasti meščanskih šol. Zato apelira »Slovenska Zadruga« na rodoljubne in požrtvovalne slovenske posojilnice. S podpiranjem slovenskih meščanskih šol, osobito one prve v Ljutomeru, »na j

pokažejo Slovenci, da se hočejo zopet sprijazniti in opustiti nesrečno politiko klerikalno, liberalno itd.«

»Slovenska Zadruga« je se svojim apelom pokazala, kako tesno sta navezana drug na drugega narodno gospodarstvo in splošni narodno-politični razvoj. Tako, kakor tolmači »Slovenska Zadruga«, bi morale naše gospodarske zadruge tolmačiti svoj pomen in namen!

Seveda prosimo, da se nas umeje cum grano salis, to je: rodoljubna požrtvovalnost narodnih organizacij ne sme prekoračiti tiste meje, kjer bi mogla začeti nevarnost za kulanco, solidnost, zanesljivost, torej za dobro ime zadruge in vsled tega tudi za zaupanje med občinstvom do organizacije! Toda naše uverjenje je, da je naše posojilništvo že toliko razvito intenzivno in ekstenzivno, da more tudi v dovoljenih mejah in brez škode zagorinastete pogoje izdatno povspeševati in podpirati splošni razvoj naroda!

Iz sreca pa nam govori uvod apelu v »Slovenski Zadrugi«, ki se glasi:

S slovena-kim posojilništvom so se Slovenci oprostili od tujega kapitala in tujih gospodarjev našega lastnega denarja. Vsled te gospodarske neodvisnosti postanejo Slovenci tudi politično neodvisni — ako bodo edini. Žalibog je med Slovenci rasel v lastnem taboru politični razkol tako, kakor je rastla od leta do leta vsled naših posojilnic naša gospodarska neodvisnost.

O potrebi edinosti in sloge v lastnem taboru, v lastnem domu in domači občini nima nobeden večega prepričanja, nego posojilničar. Ako je ta prijazen z vsemi ljudmi v občini in okraju, ako vodi dobro svoj zavod: vsi prebivalci bodo radi zahajali k njemu, radi kakor udje pristopali k zavodu, prinašali hranilne vloge itd. Posojilničar mora uljudno ravnati ne samo s Slovenci, ki stanujejo v dotičnem kraju in okraju, marveč tudi s ptujci, ki so se slučajno ondi naselili. Ako pa je še celo tem tujcem nasproti koncilijanten, biti mora tembolj s svojimi brati, naj si bodo ti po svojem prepričanju liberalci ali klerikalci!

Toda marsikdo od ene ali druge prenapete slovenske politične stranke utegne nas zavriniti, da nima moč načel, da nismo

možati, da gledamo le na kupčijo in na dobiček. Tak m prigovorom nasproti smo že stokrat povedali, da glede slovenskega političnega razkola stojimo na stališču popolne nevtalitetete, na tistem stališču, na katerem so stali Slovenci, predno je nastal razkol.

Naša politika je, potegovati se na vse strani za napredek slovenskega naroda kakor skupne mase, obstoječe iz vseh različnih stanov, do katerih imamo enake simpatije. Mi gojimo antipatije le do nasprotujočih si slovenskih političnih strank, katere bi pa tudi radi združili in sprijaznili. Zato predlagamo, da bi vsi slov. posojilničarji delovali na to.

Naj bi se napravil enkrat zčetek, po katerem bi bilo mogoče dolgo ločene stranke zopet sprijazniti. V znamenje in dokaz sprave bi se sklenilo, da se sleherni slovenski posojilnica zaveže, od leta do leta veliko prispevati za družbo sv. Cirila in Metodija, katero čaka tako težka naloga, ustanovljati in vzdrževati toliko slovenskih šol. Družbi sv. Cirila in Metodija kaže, da pomaga ustanoviti v Ljutomeru prvo slovensko deško meščansko šolo.

Josip Sarto — papež Pij X.

Včeraj ob 10. uri zjutraj se je vršilo tretje poklanjanje pred novim papežem. Obredu so prisustvovali kardinali, patrijarhi, nadškofci in škofi. Po odpevanju zahvalne pesni podelil je papež apostolski blagoslov in se je povrnil v svoje sobe.

Zatrjuje se, da se bo kronanje novega papeža vršilo že v nedeljo, da se na ta način vsem kardinalom omogoči udeležitev. — Odredilo se je, da morajo danes zjutraj zvonovi vseh cerkev zvoniti od 10.—11. ure zjutraj. Predsinoči bil je po novem papežu izdan in podpisan prvi oficijelni akt in sicer oni, ki pri Vatikanu zastopanim dvorom naznanja izvolitev Pija X. — Predsinoči se je papež zgodaj podal v svoje sobe ter včeraj zjutraj ustal že ob 6. uri, na kar je daroval sv. mašo v svoji privatni kapeli.

Pij X. je obdržal v službi vse člene predsebe pokojnega papeža; istotako ostaneta v službi tudi telesi zdravnik dr. Lasponi in najvišji komornik magr. Bisleti. Tudi majordom msgr. Azevedo ostane v službi.

Danes zjutraj je Pij X. vsprejel korporativno vse člene diplomatskega kora pri Vatikanu.

zorum mladega človeka proti strani Rocca Brude, sama pa je vprašala Svirskega:

»Ali hočete rajše šetati peš ali v vozu?«

»Ako se ne čutite vtujeni, šetajmo rajše peš«, jej je odvrnil.

»Dobro. Prav nič nisem utrujen. Toda kam pojdeš? Ali hočete iti gospod gledat na streljanje golobov?«

»Jako rad, samo da ondi ne bova sama. Sinten in mladi Kladeški se po zajtreku gotovo napatita tjakaj.«

»Da, toda naju ne bosta ovirala. Kadar gre za golobe, postaneta ona gluha in slepa za vse, kar se godi okrog nju... Sicer pa naj me vidita z mojim človekom!«

In sklonivši glav, mu je pogledala smehljajoča se v oči.

»Seveda, naj naju vidijo!« odvrnil je Svirski ter dvignil njeno roko k ustom.

»Torej pojdiva navzdol — jaz kaj rada zrem na to.«

»Dobro.«

In črez trenutek sta se znašla na širokih stopnjicah, ki držé v strelišče.

»Kako je tu jasno, kako prijetno in kako sem jaz srečna«, rekla je gospa Elzenova.

Na to, dasiravno nikogar ni bilo blizu, ga je vprašala šepetaje:

»A vi?«

V Vatikanu kroži govoricca, da se je Avstrija že v naprej izjavila proti izvolitvi kardinala Rampolle papežem in da je dunajskega kardinalu Gruschi naložila, naj proti eventualni izvolitvi Rampolle priglasí »veto« avstrijske vlade, kar je Gruscha tudi izvršil v konklavu. Mnogo kardinalov da je bilo proti takemu postopanju kardinala Grusche zelo ogorčen h.

Tudi francosko časopisje piše jako ojstro proti postopanju avstrijske vlade, ki je z vsemi sredstvi delala proti izvolitvi kardinala Rampolle. Francoski listi očitajo Avstriji, da je tudi v tem slučaju delala za interes Nemčije.

Popolnoma drugačno od francoskega pa je vedenje nemškega časopisja po izvolitvi kardinala Sarto papežem.

Nemško časopisje je namreč popolnoma zadovoljno in triumfira radi te izvolitve.

Italijanski ministerski predsednik Zanardelli je vsem prefektom brzoglavno sporočil, naj se ne udeleže nikakih cerkvenih slovesnosti povodom izvolitve novega papeža, ker se ta izvolitev ni oficijelno naznanila italijanski vladi.

Politični pregled.

V Trstu, 6. avgusta 1903.

Državni poslanec Robič je govoril v nedeljo na shodu volilcev v Rušah na Štajarskem.

Njegova izvajanja smo čitali z zanimanjem, ker se je bavil z vzroki krize v tej in oni polovici, ker je precej rezko označil plačilo, ki je prejemamo mi Slovenci za vso zvestobo, ker je izrekel toplo besedo sočutja do bratskega naroda hrvatskega in ker nam je vzbudil vsaj nekoliko nade, da bodo naši poslanci sledili slovanski politiki, ki je ob danih okolišnih za nas tudi edina realna politika. Umeje se, da je žigosal še posebno deželne razmere na Štajarskem in krivično postopanje štajarskih deželnih mogotcev nasproti slovenskemu prebivalstvu, katero gonijo slovensko prebivalstvo v izseljevanje. Nasproti tem brezskornim razmeram je vedel govornik le en sam nasvet: nasproti skupnemu sovražniku se moramo družiti in sicer vsi stanovi. To ujedinjenje naše bo raprezentno, ki nas dovede do cilja. Le naša lastna moč nas more rešiti. Pomagajmo si sami in Bog bo z nami v tem boju.

»Moja luč je pri meni«, jej je odvrnil on, stiskajoč si njeno roko k prsim.

In jela sta stopati navzdol. Dan je bil zares še jasnejši, nego navadno, ozračje zlato in višnjevkasto, morje je izgledalo v daljavi, kakor bi bilo iz granita.

»Najpoprej se vstaviva tukaj«, rekla je gospa Elzenova. Kletke je mōči tukaj izborna videti.«

Zares, pod njunimi nogami se je razprostiral zelen, s trato poraščen polukrog, segajoč globoko v morje. Na tem polukrogu so bile postavljene po tleh kletke z golobi. Vsak hip se je nekatera od njih nakrat razpadla, prestrašen ptič je zletel kvišku, na kar je počil strel in golob je padel na majdan, ali tudi v morje, kjer so se na valovih zibali čolnčiči z na plen čakajočimi ribiči.

Časih se je vendar pripetilo, da je strelec zgrešil cilj — takrat je golob letel k morju in potem, zavivši v ozračju polukrog, se vrnil nazaj iskat zavetja pod streho hiše za igro.

»Od tod ne vidimo strelcev ter ne vemo, kdo strelja«, rekla je razveseljena gospa Elzenova; »dajva torej vedeževati: Ako prvi golob pade, ostaneva v Monte Carlo, ako odleti, pa odrineva v Italijo.«

»Dobro«, odvrnil je Svirski, »glejva! Evo že!«

(Pride še.)

PODLISTEK.

14

Na svetlem obrežju.

Novela. Poljski spisal H. Sienkiewicz.

Poslovenil Podravski.

III.

Na to jo je pozorno ogledal. V beli flanelasti sukničici, z mornarskim ovratnikom, z leskečimi se očmi, se mu je zdelo, da izgleda navzlic lahnemu sledu pudra na licu tako mlada in mična, kakor še nikdar. Za trenutek mu je bilo žal, da ni bil on tisti srečen človek, katerega je prišla pozdravit in mislil si je, da metoda, s katere posredovana njem si je prizadeval dobiti njeno naklonje nost, je bila napačna. Toda radoval se je pri pomisleku na to, kako bo zbijal šale z de Sintenom in z drugimi odličnjaki.

Po pozdravu jo je Svirski zabaval za evetke, ona pa poslušajoča ga, se je čutila nekako v zadregi; pogledavši včasih po strani Viadrovekega, se je delala, kakor bi se sramovala, da je on priča te zahvale.

On je tudi spoznal, da sta stori najbolje, ako odide. Vsekako pa so se še odpeljali v navori na grič, na katerem stoji igralna hiša ob enem z vrtovi. Potoma je gospa Elzenova pridobila popolno zavest.

»Na kosilo! mahoma na kosilo!« je zaklicala veselo; »tek imava kakor kit.«

Viadrovski je zamomljal pod nosom, da bi v tem hipu hotel biti celo Jonas, toda glasno ni izrekel tega, ker si je domislil, da bi, ako ga Svirski pograbi za ovratnik in ga vrže iz navore, kakor je za to misel zaslužil, padel zelo nizko.

Na vrtu se je poslovil od nju ter takoj odšel; toda ogledavši se, je videl, kako je gospa Elzenova, oprta ob roko Svirskega, šepetala mu nekaj na ušesa.

»Dogovarjata se zastran »deserta« po zajtreku!« si je mislil.

Toda motil se je, ker ona, sklonivši svojo mično glavico k slikarju, je zašepetala:

»Ali Viadrovski že ve?«

»Ne«, odvrnil je Svirski; »naletel sem nanj šele v vlak.«

Po teh besedah je začutil nekak nemir ob misli, da gospa Elzenova že govori o zaroki, kakor o nekaki gotovi stvari in da bo treba o njej povedati vsem; toda ob enem je bližina gospe Elzenove, njena lepota in mičnost — jela vplivati nanj tako, da se je zopet zvedril in se ohrabil.

Zajtrekovali so skupno z Rumolom, Remom in Kresovičem, ki pa ves čas ni znil niti besedice. Pač pa je gospa Elzenova po črni kavi dovolila fantoma oditi pod nad-

Ali dotaknimo se s par opazkami še prvih točk v izvajanju gospoda poslance Robiča.

Od leta 1848. ni bilo v monarhiji take zmešnjave, kakoršnja je sedaj. Tedaj so Slovani rešili Avstrijo. In pozneje so prejeli — plačilo. Razdelitev monarhije je postala usodna; govornik je označil dogodek kakor smrten greh! Tam terorizirajo Slovence Madjari, tu pa Nemci.

Alibliža se časa, ko se bo — grenko maščevalta greh.

Na to je govornik pojašnjeval, kako znajo Madjari erpiti koristi iz nagodbe od leta 1867, kako drzne so ogrske vlade v vseh vprašanjih, ki se tičejo skupnosti. V izgled, kako tidi so merodajni krogi nasproti nam in kako odjenljivi nasproti Madjarom, je navle govornik: »Ko smo v Avstriji zahtevali, naj bi se vojski puščali na dopust, smo dobili odgovor, da je to nemogoče. Sedaj pa nam že bije v obraz tisti mož, ki je korumpiral ves hrvatski narod in ga pahnil v največjo bedo. Ali nam Slovencev se ne godi bolje, nego Hrvatov. Dolgo že vre, mora priti drugače. Pri nas je okrajnih glavarjev, ki se ne vedejo bolje, nego se je bivši ban grof Khuen Hedevary, in ki nastopajo strankarski, čim gre za enakopravnost Hrvatov in Slovencev. Ali za tvojo krivico, ki se godi Slovanom pod pokroviteljstvom vlade, pride tudi pri nas skoro dan plačila.

Politična situacija na Dunaju je zelo kritična. Glede trgovinskih pogodb, carinskega tarifa itd., more zatrditi govornik, da jih sedanja vlada ne dovede do rešitve.

Govornik je podal dokaz, da si je vlada sama otežila položaj posebnost se svojim postopanjem nasproti Čehom. Čehi so zahtevali minimum — le obljubo glede zahtevanega vseučilišča na Moravskem in pa glede notranjega jezika — ali vlada ni hotela vsprejeti niti tega minimuma, z bok česar je češki minister dr. Rezek podal svojo demisijo. Sedaj pa je položnje tako, da se na jesen ob takih avspicijah parlament razbije! Nemške stranke se upirajo vsem pravičnim zahtevam Čehov in Jugoslovanov....

Tu je podal posl. Robič izjavo, da se bodo morali tudi Jugoslovani najenergičneje upreti temu režimu. Podavši to z ozirom na dane okoliščine povsem pravilno stvarno izjavo, pa je gospod poslanec podal zadovoljivo izjavo tudi glede taktike.

Obsodil je gospodarjenje s pomočjo § 14. kakor nezakonito in je označil Nemce kakor one, ki so zakrivil tako vadanje se svojimi gospodarskimi poželjenji. »Kajti — je vskliknil — obstrukcija Čehov, kateri se morajo pridružiti tudi Jugoslovani, bo trajala dalje, dokler jim ne bodo dane pristajajoče jim pravice. Ker nimate Nemci nikakega čuta za tuje pravo in ni pričakovati zaradi tega, da bi se izpolnile niti najbolj pravične zahteve Čehov in Jugoslovanov, zato je naš parlament ob sedanji njega sestavi jedinstavno nezmišl. Ta parlament treba rekonstruirati od temelja gori s pomočjo splošne enake in direktne volilne pravice.

Zbrani volileci so v vsprejeti resoluciji izrekli zaupanje g. Robiču in pritrdili zahtevam, kakor jih je formuliral on.

Gori že smo rekli, da jemljemo zadoščenjem na znanje toliko one izjave poslančeve, ki pomenjajo program za postopanje naše delegacije v bodočnosti, kolikor one, ki se dostajajo taktičnih sredstev in ki obljublajo vzajemno postopanje s Čehi. Tako postopanje pa je v resnici tudi imperativno zahtevano od položaja. G. poslanec je povdarjal žalostno resnico, da Nemcem popolnoma nedostaja čuta za pravo družih. A ti Nemci so gospodarji v Avstriji, tem Nemcem so avstrijske vlade brezpogojno na uslugo!

Ob takih dejstvih in ob taki resnici je jasno za avstrijske Slovence: v stvarnem pogledu, da delajo na porušenje take situacije — a v taktičnem pogledu, da iščejo, ker so sami prešibki za vapošno barbo, zaveznikov tam, kjer jih jedino morejo najti; mej njimi, ki imajo enak interes na tem, da se ta sistem in ta režim poruši in da se na njega mesto postavi vladanje in sistem enske pravice! Mej njimi torej s katerimi nas veže najrealnejša vez, vez skupnosti interesov, skupnosti glavnega cilja, moramo edino iskati soboriteljev proti sistemu,

ki nas ubija: mej Slovani in v prvi vrsti mej Čehi!

To je povdarjal tudi posl. Robič; hvala mu na tem! Ali vsprejme naj lojalno izjavo našo, da njega in tovariše z vso brezobzirnostjo primemo za besedo, ako bi pozneja dejanja ne odgovarjala sedanjim besedam!

Korupcija na Ogrskem. Včeraj je imel preiskovalni odsek v korupejski afari zopet sejo, ki pa ni prinesla nikakih novih važnih momentov. — O tej seji vredno je omeniti le toliko, da je prinesla na dan, da se govori tudi že o sokrivdi grofa Andraszyja v korupejski afari. Med drugimi bil je v tej seji zaslišan tudi načelnik budimpeštanske policije, Bela Rudnay, ki je izjavil, da mu pred razkritji v zbornici ni bilo ničesar znano o vsej stvari. O Dienesovem odhodu da je doznal še-le dan pozneje in da tega ni odobral. Prosil da je Szapáryja, naj pregovori časnikarja Hegyja, ki je spremljal Dienes v Berolin, da ostane tam tako dolgo, dokler se Dienes aretirajo. Ta je pa res klasična! Mari bi bil Rudnay kar zaukazal Dienesovo aretiranje, pa bi bilo vse v redu. Kaj je bilo tu treba se še-le obračati do Szapáryja in njegovega zaupnika Hegyja, kateri je spremljal Dienes. Očividno je tu vsakomur, da je policijski načelnik Rudnay hotel dati Dienesu dovolj časa, da je mogel isti pobegniti.

Dogodki na Balkanu. Petrograjsko »Novoje Vremja« priobčjuje brzozjavko iz Rima, da je imel bolgarski minister javnih del, Popov, tamkaj pogovor z italijanskim mornaričnim ministrom in ruskim poslanikom Nelidovom. Popov je zatrjeval, da Bolgarija ni povzročila ustaje v Makedoniji, marveč, da mirno pričakuje, da dozori sad tega gibanja. Glede vesti o zjedinenju balkanskih držav izjavil se je Petrov jako skeptično.

Predvčerajšnjem vršila se je v Ildiz Kiosku izvanredna ministerska seja in vojno posvetovanje. Tekom seje je veliki vezir pozval k sebi bolgarskega eksarha, od katerega je zahteval, naj upljiava na bolgarsko prebivalstvo v tem smislu, da bi isto položilo orožje, ker sicer da se energično potlači ustaja, o čemer da bodo trpeli tudi nedolžni. Eksarh je odgovoril, da je težavno upljiavati na oborožene ustaške čete.

Porta javlja, da se je v vilajetih Monastir in Skoplje pojavilo 16 novih ustaških čet ter da se je v obeh teh dveh vilajetih zadnje dni vršilo več bitk z ustaškimi četami.

Ustaši so na železniški progji Solun-Monastir na več mestih podrli železniški tir ter železniški in državni brzozjav.

V vilajetih Monastir in Skoplje je ustaško gibanje navstalo zopet mnogo živahnjeje.

Tržaške vesti.

Grof Goëss na potovanju. Korespondenčna pisarna nam javlja, da se je namestnik, grof Goëss v družbi z deželnim sanitetnim nadzornikom Celebrinijem podal na Krk, da si ogleda asanacijsko akcijo proti malariji.

Izvolitev novega papeža. V nedeljo se bo v baziliki sv. Justa in po drugih tržaških cerkvah peval po slovesni službi božji slovesen »Te deum« povodom izvolitve novega papeža. »Slovenski Narod« nas je obsul s celo vrsto psovk à la »jezuvitizem«, »razkačena hijena« itd., za kar pa se mi niti ne zme nimamo, ker vsi oni, ki običujejo čitati »Slovenski Narod« in »Edinost« in mejo biti o tem objektivni sodniki, so gotovo na čistem, kdo umeje ostajati hladen, miren in dostojen v polemikah, a komu sta glavna argumenta razgrajanje in psovka!

»Slovenski Narod« naj bo uverjen, da nam tudi njegove sinočne psovke ne imponirajo ni malo. Ta teatralni grom nas ne vznemirja. Naj le grome in bliskajo dalje za kulisami teatra, v kateri so gospodje režiserji v Ljubljani — z desne in leve — pretvorili slovensko politično življenje! Nam ostane voditelj naše — prepričanje!

S psovkami nam ne zaprete sape! Ne domišljajte si tega nikar! Ali priznavamo, da ste nam danes drugače zaprli sapo.

Če je kdo tako korajžen, da si vspričo vsega, kar se je godilo in kar je spremljalo dogodke v Riemanjih, upa trditi, da se je »Edinost« ob riemanjskem vprašanju »skrbno ogibala vsake resne polemike s Slovencev,

ta bo z istotako — lahko to vesti tajil, da mu je nebo nad glavo in da so mu tla pod nogami. Pred tako korajžo treba seveda povedati orožje. Proti taki korajži je izključena polemika, razun, ako bi hoteli tudi mi — psovati!

A tega nočemo. Gospodom pri »Slov. Narodu« prepuščamo popolno svobodo v sodbi o nas.

Radi njih ne bomo opravičevali ni z besedico svojega vedenja v riemanjskem vprašanju. Pred slovenskim svetom pa moremo zatrditi mirno vestjo, da smo se glede Riemanj vsikdar vedli tako, kakor je zahteval interes pravičnega stvarit Riemanjev! In z zadoščenjem smemo reči, da Riemanjci danes dobro vedo to in pa še nekaj drugega: kje so bili tisti, ki so danes pevali slavospave Riemanjev, jutri pa omalevaževali riemanjsko gibanje....! Sapienti sat!

Zemljiščna knjiga in — italijanska politika. Morje besed se je že govorilo in napisalo o neutajljivi resnici, da je tržaška knjiga v groznem stanju in da radi nereda v zemljiški knjigi trpi prebivalstvo veliko škodo. Znano je tudi, da se je naš tržaški deželni zbor že opetovano bavil s tem perečim vprašanjem, a da ga ne more dovesti do popoljne in toli nujno potrebne rešitve, ker nočejo signori nikakor odnehati od svoje namere, da bi tudi preosnova zemljiške knjige služila njihovi — italijanski politiki.

Današnji »Piccolo« se zopet povrača k temu perečemu vprašanju in jaše zopet konja italijanske politike. Za danes se ne moremo spuščati v meritorno zavračanje vseh »Piccolovih« absurdnih izvajanj, ali konstatovati moramo, da so vsa njegova argumentiranja absurda, nasprotujoča veljavnim zakonom in logiki.

Braniti slabo stvar z veljavnimi razlogi, to je absolutno nemogoče. Vsak taki poskus prinaša blamažo in se mora končati najklačverneje. Zato se dogaja tudi »Piccolo«, da tudi iz najpametnejše premise izvaja najbolj bedaste zaključke.

Le par primerov naj navedemo. Nikdo ne bo oporekal njegovi trditvi, da publiciteta je glavni pogoj za koristnost zemljiščne knjige, nikdo pa ne bo mogel umeti zahteve, ki jo stavi v imenu principa publicitete zemljiščne knjige v jezikovno mešanih krajih, da se vknjižbe vrše v jeziku samo ene narodnosti! S tako prakso bi se publiciteta ne povspeševala, marveč ubijala! Vsaki pametni človek poreče, da je v deželah z jezikovno mešnim prebivalstvom publiciteta javnih naprav še najboljše zagotovljena s tem, da so te naprave prirejene primerno narodnostnim razmeram.

Italijani so tako zaciti v svojo megalomanijo, da niti ne slutijo, kako je možno iz njihovih lastnih premis izvajati zaključke, radi katerih bi jih sprabolgarsko glava bolela.

V naši jezikovno mešani pokrajini naj bi se vknjižbe vršile le v enem jeziku. Dobro — vsprejmimo ta njihov diktum! Ali dovoliti nam morajo sedaj vprašanje: kje je tisti zakon, ki določa, da mora biti to ravno italijanski jezik??!

Z isto pravico, s katero zahtevajo oni ta privilegij za svoj jezik, z isto pravico bi ga mogli zahtevati mi za svoj slovenski jezik! Kaj pravite italijanska gospoda?

Da, celo z večjo pravico bi mogli zahtevati mi, ker teritorij s slovenskim prebivalstvom, kateremu služi tržaška zemljiška knjiga, je mnogo večji, nego pa teritorij z laškim prebivalstvom, tudi če bi — kar pa ne priznavamo in ne priznamo nikdar! — vse mesto priznavali kakor izključno laški teritorij. Gospodje naj le počakajo! Ko prične vse slovensko prebivalstvo ulagati slovenske prošnje za uknjiženje, bodo videli signori še le prav, kako njihove pretenzije glede zemljiške knjige vise v zraku, ker nimajo tal v dejanskih razmerah.

Mari pa boste hoteli zatajevati svojo lastno statistiko?! Mnogo si upate in drznete v svojih službenih statistikah. Ali vsa Prokrustova postelja, na katero neusmiljeno natezate fiktivne razmere in dejstva, vam ne more pomagati tako daleč, da bi mogli popolnoma utajiti našo ekzistenco na tržaškem ozemlju! O vsakem koraku vsesem se vam realne razmere postavljajo na pot in vam kriče: »Lažete! Pretvarjate!«

Ne, tudi vaše lastne statistike ne morejo utajiti dejstva, da je tržaško ozemlje pokrajina z jezikovno mešanim prebivalstvom!! A komu je namenjena zemljiška knjiga? Mari

le enemu delu prebivalstva? Mari ne vsemu prebivalstvu?! Raznojezičnost prebivalstva je morda dejstvo, katero se more obžalovati, ali dejstvo je, kate rega ne more odpraviti nikdo, z bok česar se mora računati z njim so se bno na vseh javnih napravah! Gospodo boli, ker je tako! Ali radi tega naj se ne pravdajo z nami, ali celo s slovenskimi »agitatorji«, kakor dela tudi današnji »Piccolo« v svoji piramidalni neslanosti! Le oni, ki je, ali sam tepec, ali pa smatra vse druge ljudi za tepee, bo hotel pripovedovati, da more le »par agitatorjev« spraviti na dnevni red slične aspiracije, ako ta aspiracije ne odgovarjajo resničnim potrebam in željam ene cele mase naroda!

Če se gospoda jeze in se hočejo pravdati, naj se ne pravdajo z nami in našimi »agitatorji«, ampak nastopajo naj proti božji previdnosti, ki je že pred stoletji postavila semkaj naš slovenski živelj!

Tu smo! In ker smo tu, zahtevamo in bomo zahtevali vedno ostreje, da se nas stavlja v račune, povsodi in še posebno v zemljiški knjigi.

In zahtevali bomo tem laglje, ker je z nami pisano materijalno in etično pravo! — Narodnostne razmere zahtevajo, da je pot v zemljiške knjige odprta tudi našemu jeziku! Na slovenske vloge se morajo vršiti vknjižbe v slovenskem jeziku! In o tem je za stvar samo, za javno pravo, brez vsacega pomena, ako slučajno kakemu odvetniku tudi v zemljiški knjigi dela ovire njegova — nesposobnost za poslovanje v jezikovno mešanih krajih! Kdor ne zna, naj se uči! A kdor se noče ali ne more učiti, naj bo skromen in naj ne bo prepotent! Kajti nečuvna prepotenca je, ako zahteva kdo, da bi se javno pravo urejalo po meri njegove — nesposobnosti ali komoditete!

Še enkrat! Prejeli smo: Redarstvene organe opozarjamo še enkrat, da, dobivši v roke slovenske prošnje, vložene po slovenskih strankah, nimajo ne pravice in ne dolžnosti, da bi vpraševali stranke, v katerem jeziku da hočejo iste imeti odgovor! Ker to se umeje po sebi, da je uloge reševati v tistem jeziku, v katerem so sestavljene. Nam so poznani slučajji, ko je na glavnem redarstvenem uradu uradnik usiljeval slovenski stranki laško potrdilo v stvari domovinske pravice. — Da si je imel v rokah slovensko prošnjo, je govoril strankam: »Potrdilo napravimo italijansko!« Tako postopanje smatramo mi za usiljevanje, proti kateremu najodločnejše protestujemo, zahtevaje, da se že enkrat neba s to — laško agitacijo v državnih uradih.

Okoliščani — pozor! V par dneh smo prejeli kar štiri spise, doposlane nam iz štirih različnih krajev spodnje okolice, v katerih nas dopisniki prosijo, naj opozorimo vse slovenske posestnike vinogradov, nahajajočih se v užitijski liniji, da vsaj letos store svojo dolžnost, ko pride k njim finančna komisija cenit količino grozdja: povsodi naj zahtevajo slov. pogodbe! Nas je to zanimanje naših okoliščanov za narodno stvar vzradostilo in upamo, da se letos ne bo ponavljalo, kar se je dogajalo prejšnja leta, namreč, da so slovenski vinogradniki potrepljivo vsprejemali laški pisane pogodbe. Naša okolica je danes že toliko probujena, da se smemo nadejati od nje energičnega nastopa proti vsakemu usiljevanju laških pogodb.

Onim okoliščanom pa, ki so do sedaj vsprejemali laške pogodbe iz strahu pred kako šikanjo, javljamo, da se onim, ki so prejšnja leta zahtevali slovenske pogodbe, ni dogodila najmanjša krivica! To zadoščaj vsem! Zahtevajte vsi in povsod samo slovenske pogodbe!

Finančnemu vodstvu pa svetujemo, naj ne pošilja v slovensko okolico ljudi, ki ne poznajo slovenskega jezika in ki v glavnem le zato vsiljujejo laške pogodbe. Mi bomo budnim očesom pazili na vse take protizakonite slučaje in bomo v vsakem slučaju vršili svojo narodno dolžnost.

K slovenskim posestnikom je pošiljati slovenskega jezika zmožne finančne organe, ki bodo znali sestavljati spise v jeziku umljivem, narodu!

Še enkrat torej: pozor! vsi slovenski posestniki, katerih je 95%! Pod nikako pretvezo naj ne vsprejemajo laških pogodb!

Ali opozorjeni naj bodo tudi oni, ki bi usiljevali take neslovenske ali celo nemške pogodbe!

Na laž postavljeno ime. Na korusu je neka kavarna, ki se imenuje »Alla Pace«

(pri miru). — V to kavarno je prišel predinoči neki 42 letni And. B. iz ulice Molin a vento ter je v zasmeh lepemu imenu katerega nosi kavarna, zšel upiti na vee pretege. Ostali gostje, ki so bili nekoliko bolj v soglasju z imenom kavarne, so se proti takemu nastopanju nepoklicanega gosta najodločnejši uprli in od gospodarja zahtevali, naj dotičnika pozove na red ter ga opozori na ime, katero nosi kavarna in katero ime so gostje dolžni upoštevati in spoštovati. Revolucijonares pa je bil gluh za vse opomine in je, da postavi popolnoma na lsz lepo ime te kavarne, še bolj rjovel in zagnal na tla najprej pripravo za kavo in potem še marmornato mizino ploščo, tako, da se je vse razbilo. Moža so na to odveli v zapor.

Nekoliko statistike. V prvem semestru tega leta je bilo v Trstu 824 porok, 52 več nego lanskega leta v istem času. Kaže torej, da še ne zmanjkuje na tem svetu — korajžnih mož!

Rojstev je bilo v prvem polletju letos 3065; porodilo se je 1623 dečkov in 1442 deklic. Tudi to je dogodek, ki je vreden zabeležanja, kajti ne dogaja se prepogosto, da ženske možkim prepuščajo zmago!

Konečno naj še povemo, kako je v tem polletju tramvay prevažal ljudi. Tramvay ima v Trstu pet linij: B šket—Škedenj, Kandler—Sv. Andrej, Barriera—gledališče Goldoni, ulica Cont—Rojan in linijo v Barokovlsh. Na vseh teh linijah se je v prvem polletju vozilo 3.823.796 oseb.

Prebivalstvo mesta tržaškega je štelo koncem prvega polulelja 185.041 duš, dočim je štelo glasom ljudskega štetja l. 1900. 178.127. duš. — V tem času je torej prebivalstvo naraslo za 6914 duš.

Tatovi na delu. Soproga Anton in Marija Martinčič prodajata starino v prtiličju hiše št. 10. na »stari mitnici«, v katerem prostoru imata tudi svojo spalnico in sicer na nekem odru v ozadju magazina. Mož in žena sta v nedeljo ob 4. uri popoldne zaprla svojo prodajalnico in šla ven, na kar sta se vrnila domov ob 8. uri zvečer. Na svoje začudenje pa sta dobila v svoji zalogi dve goreči svetilki, kar jima je pričalo, da so bili notri tatovi, dasiravno so bila vrata zaprta in nedotaknjena. Ko sta oba v naglici pregledala svojo imovino, zapazila sta, da so ima tatovi odnesli 460 kron v denarju ter več dragocenosti. Stvar se je naznanila policiji in na lice mesta je prišel inšpektor z bližnjega inšpektorata, ki je konstatiral, da so tatovi predrlji zid, ki ločuje Martinčičevo prodajalnico od kleparske delavnice Mihaela Talaminija, in pršli skozi to odprtino iz Talaminijeve delavnice v Martinčičev magazin. V Talaminijevo delavnico pa so tatovi prišli skozi postranske duri, ki vodijo iz veže hiše št. 10. na stari mitnici v delavnico, katere duri so s silo odprli. Tudi v Talaminijevi delavnici so tatovi ukradli 62 kron.

Druga tatvina. Anella vd. Lanzi ima svoje stanovanje v drugem nadstropju hiše št. 3. v ulici Rossetti, a biva sedaj na letovišču v Piranu. — O tej zadnji okolnosti pa bržkone niso ničesar vedeli neznani puštenjakoviči, ki so vsakakor hoteli obiskati gospo Lanzi na njenem stanovanju v ulici Rossetti in sicer v torek po noči. Ker jim na njih »zvonenje« bržkone nihče ni prišel odpret, pomagali so si sami v stanovanje. Tam so gospo gotovo iskali po vseh kotih, a ker je le niso mogli najti, pregledali so celo vse predale po omarah in ker je seveda tudi tamkaj ni bilo, iskali so jo celo po — listnicah, novčarkah, denarnih škrinjicah in celo v šatuljicah za dragocenosti. Tako si namreč tolmačijo nekateri dejstvo, da je policijski komisar našel stvari v predalih omar vse v neredu ter listnice, novčarke itd. popolnoma izpraznjene. Komisar sam — katerega je tjakaj pozvala neka služkinja, ki je videla odprta duri stanovanja gospe Lanzi — pa si vsó stvar drugače predstavlja in meni, da puštenjakoviči niso iskali gospe, marveč so iskali ter tudi našli in odnesli denar in dragocenosti. To svoje mnenje, ki bržkone ne bo krivo, je dotični komisar tudi brzojavno naznanil gospej Lanzi. Gospej Lanzi bo po prečitaniu te brzojake, kljubu temu, da je na letovišču, zelo — vroče.

Voz podrl otroka. Včeraj popoldne je otroka Petra Pregar v ulici Tesa podrl na tala dvouprežni voz, katerega je vodil voznik Fran Bresnič iz Rocola, št. 654. Telefonično pozval, dospel je na lice mesta zdravnik se zdavnaiške postaje, ki je konstatiral, da je dobil otrok več ran na nogi in po hrbtu ter mu je podelil prvo pomoč.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 21.6, ob 2. uri popoldne 27.5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 765.2 — Danes plima ob 9.29 predp. in ob 8.17 pop.; oseka ob 2.45 predpoludne in ob 2.33 popoldne.

Obletnica blagoslovljenja društvene zastave »Delavskega podp. društva«. Kakor vsako leto, bo to društvo tudi letos — in sicer dne 15. t. m. — slavilo obletnico blagoslovljenja svoje zastave z jutranjo in popoldnansko slavnostjo.

I. Zjutraj ob 7 1/2 uri zberó se udje in odborniki v prostorih društva, ul. Molin piccolo št. 1. Od tod odide spreved, z godbo in draštveno zastavo in odborom na čelu, v cerkev sv. Antona novega, kjer bodo pričakovale v svečanih oblekah udinje in nadzornice.

Točno ob 8. uri začne sv. maša, pri kateri bo pevalo iz prijaznosti »Slov. pev. društvo«. Po maši se povrnejo udje in odbor spremljevani z godbo, istim potem v društvene prostore, pohranit zastavo in potem se razidejo.

Popoldne bo na odičenem vrtu šole družbe »sv. Cirila in Metodja« pri sv. Jakobu (ul. Giuliani 28.) veselca ki se začne ob 5. uri pop. Na veselici bo sodelovalo iz prijznosti »Slov. pev. društvo«, ki bođe pevalo krasne pevске zbere, a pred in po petju bođe godba sviralala po največ le narodne ko-made. Vstopnina za odrasle 40 stot., (20 nvč.), za otroke 20 stot. (10 nvč.).

Društveni odbor se nadeja, da se družabniki in družabnice, kakor tudi drugi prijatelji društva, mnogoštevilno udeleže te pomembne in tradicijsne slavnosti.

Opombe. Družabniki in družabnice morajo ta dan nositi društveno znamenje. Na red bodo pazili postavljeni nadzorniki. V slučaju slabega vremena preloži se veselica na dan 23. avgusta ob isti uri zvečer. Vstopnice k veselici se dobivajo v društveni pisarni in na dan veselice pri blagajni.

Na veselici pevškega društva »Zarja« v Rojanu minole nedelje so preplačali vstopnino sledeči gg.:

Požar Josip 1 K, Fran Dollenz 4 K, Cenčič 50 stot., N. N. 50 stot., N. N. 50 stot., Kolenc 50 stot., N. N. 50 stot., N. N. 10 stot., Cvek 50 stot., N. N. 10 stotink, Ferdo Fuk 50 stot., Rafael Piščane 10 stot., N. N. 10 stot., Silvester Pertot 50 stot., Anton Pertot 50 stot., Leopold Martelanc 50 stot., Leopold Štokelj 20 stot., Ivanka Geržina 1 K, Fran Mencin 1 K, Lud. Nabergoj 1 K, Fran Preselj 1 K.

Podpisani odbor se najprišrenejše zahvaljuje vsem navednim darovalcem in posebno še družini g. Frana Mikeliča ter gospodu A. Ferlugi na podaritvi zastav.

ODBOR

pevskega društva »Zarja«

Moška podružnica družbe sv. Cirila in Metodja na Greti vabi na redni občni zbor, kateri se bo vršil v nedeljo, dne 9. avgusta 1903 v prostorih »konsumnega društva« v Rojanu. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Vpisovanje novih udov. 5. Eventuelni predlogi. 6. Volitev novega odbora. Začetek ob 5. uri popoldne.

Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Učiteljske službe.** V političnem okraju Volosko so razpisana nastopna učiteljska mesta: 1. učitelja-voditelja III. vrste na mešanih jednorazrednicah v Tatrah, Slivji, Brezovici in Pasjaku. 2. učiteljice III. vrste na dvorazrednicah v Jelšanah in v Hrušici. Učevni jezik je slovenski na vseh gori navedenih šolah. Dohodki, spojeni s temi službami, razvidni so v deželnem zakonu za Istro od 9. oktobra 1901 št. 35.

Za učiteljska mesta pod 1 zahteva se dokaz usposobljenosti za nadomestno poučevanje v katoliškem veronauku.

Prosileci ali prosilke za ta mesta naj vložijo svoje prošnje, redno opremljene, predpisanim potem v teku 4 tednov c. k. okrajnemu šolskemu svetu v Voloskem.

V političnem okraju Koper so razpisana nastopna učiteljska mesta:

A. Se slovenskim in italijanskim učnim jezikom:

1. Mesto nadučitelja II. plačilne vrste na ljudski šoli v Lazaretu. 2. Mesto učiteljice III. plač. vrste na ljudski šoli v Lazaretu. 3. Mesto nadučitelja III. plačilne vrste na

ljudski šoli v Škofijah. 4. Mesto učiteljice III. plačilne vrste v ljudski šoli v Škofijah.

B. Se slovenskim učnim jezikom in italijanskim kakor učnim predmetom: 5. Mesto učitelja-voditelja III. plačilne vrste na ljudski šoli v Marezigah. 6. Mesto podučiteljice na ljudski šoli v Šmarjah.

C. Se slovenskim učnim jezikom: 7. Mesto učitelja-voditelja III. plačilne vrste na ljudski šoli v Predloki (se odda eventuelno tudi provizorno). 8. Mesto učitelja-voditelja III. plačilne vrste na ljudski šoli v Kubeđu. 9. Mesto učitelja-voditelja III. plač. vrste na ljudski šoli v Črnotiču. 10. Mesto učitelja III. plačilne vrste na ljudski šoli v Dolini. 11. Mesto učiteljice III. plač. vrste na ljudski šoli v Dolini. 12. Mesto učiteljice III. plačilne vrste na ljudski šoli v Klanec. 13. Mesto podučiteljice na ljudski šoli v Ospu. 14. Mesto podučiteljice na ljudski šoli v Dekani.

S temi mesti je združena plača, ki je določena v deželnem zakonu od 9. oktobra 1901. šte. 35.

Pravilno premljene prošnje je ovložitii pismenim potem okrajnemu šolskemu svetu v Kopru.

Prosileci za mesta učiteljev-voditeljev morajo dokazati tudi vposobljenje za poučevanje veronauka.

× **Pevsko društvo »Prešeren«** v Boljuncu ima v nedeljo dne 9. t. m. svoj redni letni občni zbor v svojem društvenem prostoru.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

Odbor.

Razne vesti.

Proces radi vohunstva. Kakor je bilo objavljeno že v včerajšnjih brzojavnih vesteh, se je vršila včeraj na Dunaju, pred razsodnim senatom tajna kazenska razprava proti bivšemu finančnemu uradniku, dr. Osolinskemu. Osolinski se je na razpravi branil, da ni hotel tujim velesilam izdati načrtov o določitvah glede železniškega prometa v slučaju mobilizacije, marveč, da je le hotel na zvijačen način izvedeti, da-li so tje vlasti že v posesti teh načrtov, kar je hotel potem sporočiti kornemu poveljniku Galgotziju in si na ta način pridobiti njegovo naklonjenost in protekcijo, da bi bil s pomočjo iste mogel zopet dobiti državno službo. Sodišče je Osolinskega spoznalo krivim in ga obsodilo radi poskusa vohunstva na enoletno težko ječo. Osolinski si je pridržal pravico do priziva.

Brzojavna poročila.

Skupščina Ciril-Methodjeve družbe.

LITIJA 6. (P.) Skupščina bila veličastna, navdušenje veliko. Svetec izvoljen častnim členom. Volitve so se vršile soglasno. Vrtec na Greti vsprejet v družbino oskrb. Vaprejeta resolucija, ki pozivlja poslance na boj za slovensko šolo v Trstu.

Jubilej dvornega župnika dr. Mayerja.

ISCHL 6. (B.) Dvornega obeda, prirejena na čast jubilarju, dvornemu župniku, škofa dr. Lovrenciju Mayerju, udeležili so se člani cesarske hiše in dvorni dostojanstveniki. Cesar je v kratkih besedah napil jubilarju.

Cesar je izdal ročno pismo na škofa Mayerja, v katerem istemu čestita in ga v priznanje njegovih zaslug imeuje tajnim svetnikom.

Grof Goluchowski v Ischlu.

DUNAJ 5. (B.) Minister za vnanje stvari, grof Goluchowski, dospe na svojem povratku iz Wittela v nedeljo popoldne v Ischl.

Izgredi v Bretanji.

LORIENT (Francija) 6. (B.) Sinoči ob 10. uri se je zbrala tu velika množica, med

katero je bilo mnogo štrajkovcev, v svrhu demonstriranja. Ko so izgredniki pobili izložna okna več prodajalnic, je poseglo vmes vojaštvo. Demonstranti so vojaštvo napadli s kamenjem tako, da je bilo isto primorano se silo razgnati izgrednike. Izgredi se o polnnoči še vedno nadaljujejo.

Rusije in Zjedinjene države.

LONDON 6. (B.) »Standard« javlja iz New Yorka: Uradno se poroča, da nameruje Rusija prihodnje leto povabiti v Kronstadt americkansko vojno brodogve.

Nov zlati rudnik.

LONDON 6. (B.) Iz Davsna se poroča, da je najditelj zlatega polja Klondieke našel sedaj nov rudnik v pokrajini reke Pelly. Množina zlata vidi se tukaj večja, nego v Klondieke.

Anglija in sladkorna konvencija.

LONDON 8. (B.) Po dolgi razpravi, ki je trajala do 2. ure po polnnoči, je odobrila spodnja zbornica zakon o bruseljski sladkorni konvenciji.

Gospodarsko društvo pri sv. Mariji Magdaleni zgornji bo imelo prihodnjo nedeljo »pri Bocotu« veselico. Sodelovala bo domača godba in pevška društva »Slava«, »Vesela« in zbor čitalnice pri sv. Jakobu. Začetek ob 4. uri in pol popoldne. Pevska zabava bo trajala do 9. ure. Potem bo sledil ples, ki bo trajal do 3. ure zjutraj. Na plesu plačajo možki 30 nvč., ženske pa 20 nvč. Čisti prihod je namenjen družbi sv. Cirila in Metodija.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcijska lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcijska lista »Edinost« v Trstu.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)

vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)

št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljnih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, najfinejše testenine po jako nizkik cenah, nadalje moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

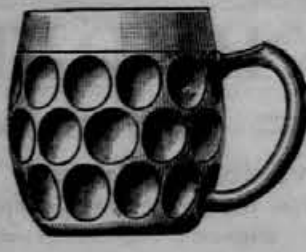
Cenike na zahtevo franko.

NAJVEČJI IZBOR VRČKOV ZA PIVO

se nahaja v dobro znani zalogi steklenin in porcelana

Jakob Hirsch, ul. Cavana 6 (nasproti škofijski palači)

TRST

Vzorec št. 4.

Vzorec št. 5.

Vzorec št. 2.

Posiljatve na deželo se izvrše z največjo točnostjo in natančnostjo.

Svoji k svojim
Pavel Gastwirth
 Trst, ulica Madonnina 3.
 Zaloga pohištva, popola h sob.
 Dunaj—Trst.

Železno pohištvo, zrcala iz Belgije. —
 Podobe v izboru in tapetarija. — Ure, ši-
 valni stroji za dom in obrt po najugodnejš h
 cenah.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia,
 (vogal Androna dell'Olmo).
 Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev
 in tapecarij.

- Popolno opremljene sobe. -
Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na
 kolodvor ali brod v Trstu.

30 malih stanovanj z eno sobo in
 kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia
 v l'ibah št. lfa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I.
 na 'str. od 1-2 in 5-7 19p.

Uprava dvorca (vile) »Pompejana«
 na Katinari posojuje na zahtevo proti
 mali dnevni odškodnini svoje tri polje-
 delske stroje (t. j. mlatilnico, čistilnico
 in trijer) za mlatenje in čiščenje pše-
 nice, ječmena, rži, ovsu, ajde itd.

Več se izve pri upravi zgoraj ome-
 njene vile.

Hôtel St. Peter na Krasu

Omnibus k vsakemu večernemu vlaku.
 Na razpolago kočije, karete in sploh vozovi
 za prepeljevanje oseb in prtljage.

Postelje od K 1.60 do K 2.—

Dobra kuhinja.
 Točna postrežba.

Cenjenim potovalcem se priporoča
 za obilen obisk

Fran Geržina
 lastnik.

Prodajalnica rokovic in kravat.

A. HUBMAN

TRST Corso št. 19. TRST.

- Rokovice glač, pive vrste za gospe, 2
 gumba po gld 1.
- 3 gumbi po gld 1.20
- Rokovice iz švedske ali bele kože za pravi,
 3 gumbi po gld 1.20
- Rokovice iz kisaške svile po gld 1.80
- Rokovice iz ponarejene kože, 3 gumbi
 po gld .50
- Rokovice glač za gospe (angleške vrste)
 po gld 1.30 do 1.40
- Rokovice pristne angleške po gld 1.80
- Rokovice za častnike gld 1.10, počastnike
 70 novč.
- Rokovice iz škotske niti od 40—50 novč.
- Rokovice luknj časte gld .50
- Rokovice mitous, zdejja novost, od svile
 60 novč. od niti 30 novč.

Izbor kravat najnovejše mode.
 „Ciprija Parizien“ prah za gospe tvrdke Kiehlhauser
 v Gradcu po 10 novč. zavitek.
 Franje in popravljanje rokavic v 24 urah.
 NB. Rokovice se poškušajo ter spreje-
 majo naročbe po meri.

Gulielmo Brod & C.º

poznana trvdka s
POHIŠTVOM
 najelegantnejše vrste
 ZAJAMČENE KAKOVOSTI
 po najnižjih cenah
 Via S. Giovanni št. 14

TRST vogal Piazza S. Giovanni.
 KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

Išče se

mladenič za trgovino z mešanim blagom
 v okolici Trsta. Naslov povè uprava
 lista „Edinost“.

Tovarna za cementne plošče
ANDREJ STOLFA
 Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umeđene od 25 in 33
 cm, šestvogalne plošče od 20 in 25 cm
 po K 2.— □m.
 Plošče v r'isnjih po dogovoru. — Se ne
 boji nikakve konkurence bo. is. glede cene ali
 kakovosti blaga.

Urar F. Pertot Trst ulica delle
 Poste 1, vogal ul.
 Caristia. Prodaja srebrne ure od 3 gld. na
 prej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor sten-
 skih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsako-
 vrstne ure po jako zmerni ceni.

Naznanilo preselitve!
JOŽEF TAUČAR
 trgovina z usnjem

naznanja slavnemu občinstvu in posebno
 cenjenim čevljarjem, da je svojo trgo-
 vino preselil iz ulice Arcata št. 4 v
ulico Arcata št. 2
 ter se priporoča je tudi za naprej bla-
 gohotne podpore.

JAKOB BAMBIČ
 - trgovec z jedilnim blagom -
 Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
 nijalij, vsakovrstnega olja, navadnega
 in najfinejega. Najfineje testenine po
 jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu
 in otrobi. Razpošilja naročeno blago
 tudi na deželo na debelo in drobno
 po jako nizki ceni.

Velikanska množina meglenega in svetlega,
 tapetovanega ali kuhinskega
 pohištva se prodaja in nekaj ča a p najugodnejših
 cenah v **krasni dvorani Tersicore, ul. Chiozza**
 5. I. Slavno občinstvo se najugodnejše vabi si ogledati
 nastavljene predmete od 9—12 predp. in od
 2—7 ure zvečer.

TRGOVINA Z MANIFAKTURNIM BLAGOM

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia št. 11. — TRST.

Priporoča velik izbor:

srajc belih ali barvanih za moške, ovratnikov, zapestnic, kravat
 zadnje novosti, perkalja, satina, najlepšega in izbranega cefirja
 ter razno perilo. Vezenine in moderci. Snovij iz priste volne in
 v vseh barvah za obleke za gospe. Blago za delavske hlače in
 Jako znižane cene! izdelki za delavce. Jako znižane cene!

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Ivan Semulič

v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu
 in okolici kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in drugih vrst
 iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
 vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim, rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi
 svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema
 tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v
 najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici
 in na dežel: v zmislu gesla: Svoji k svojim!

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si nakoplje želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, vživanjem
 pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil ali z nerednim življenjem kakor n. pr.
želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljanje
ali zasliženje

priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To
 zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilnomočnih zelišč in dobrim vinom,
 jači in oživlja cel prebavni sistem človeka. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v
 krvnih ocvih in deluje vspešno novo napravo zdrave krvi.

S pravočasno porabo zeliščnega vina zamore so odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smem o tedaj
 pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi
 pojavi kakor: glavobol, riganje, rezavica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgo-
 trajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu tako radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.

Zapiranje človeške potrebe in nje neprijetne posledice kakor: stiskanje, ščipanje,
bitje srca, nespanje in tudi strmenje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih živec (haemorrhoidne bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno.
Zeliščno vino odpravlja vsako neprebavo, podeljuje prebavnemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca
 in črev z lahkim čistilom človeka vse ničredne tvarine.

Mršav in bled pogled človeka, pomanjkanje krvi, oslabljenje

navadne posledice slabe prebave, pomankljivega naraščanja krvi in bolehnega stanja jeter.
 Pri popolnem pomankanju volje do jedi, pod **nervoznem zbeganjem in otožnostjo** kakor tudi
 pogosti **glavoboli in nespanje** povzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspehbujo. Zeliščno vino podeljuje človeku
 voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspehbuja močno menjavo snovi, povpešuje in izboljšuje tvar-
 jenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje.
 To dokazujejo mnogostevilna priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino prodaja se v steklenihah po K 3.— in 4.— v lekarnah v Trstu. Štednju, Miljah,
 Kopru, Sežani, Trzinu, Ronkah, Fimicelu, Ogledju, Gradežu, Izoli, Piranu, Pazinu, Buzetu, Post jai Vipavi,
 Ajdovščini, Gorici, Gradišču ob Soči, Korminu, Romansu, Camplungu, Cervinjanu, Unagu, Bujah, Vizinad
 Mononi, Lovnanu, Opatiji, Voloskem, Reki, Bakarju, Sušaku, Čabarju, R. buici, Vrhniki, Idriji, Kanalju,
 Č. d. du, Vidmu, Mor eljanu, Palmanovi, Latisani, Portogruaru, Vodnjanu, Pulju, Labioju, Cresu, Černomblju,
 Mediki, Novemestu, Trebnjem, Litiji, Ljubljani, Kamniku, Škofjiloki, Kranju, Tolminu, Tarentu, Stanjelu,
 Codroipo, St. Vidu ob Tagliamantu, Pordenone, Motta di Livenza, Treviso, Lošinu, Arbe, Novi, Cirkvenica,
 Ogulin, Vrbovske, Karlovc, Jaska, Samobor, Brež ce, Krško, Podčetrtek, Pregrada, Rogatac, Celje, Pliberk,
 Radoljica, Trzin, Trviž, Rigolato, Pieve di Cadore, Serravalle, Longarone, Belluno, Conegliano, Padovi,
 Chioggia, Rovigo, Pago, Zadar; itd kakor tudi v lekarnah vseh drugih večjih ali manjših krajev Istre, Dal-
 macije, cele Avstro-Ogrske in sosednjih deželah.

Tudi pošiljajo lekarn v Trstu 3 ali več steklenic zeliščnega vina po originalni ceni v vse kraje
 Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejarjem
 Zahteva naj se izrečno
Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.
 MALI POLSKI DAR DOMU NA ALTAR.
 ZALOGA PRILIK. IZB. KRAJNA LJUBLJANI.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1,000.000
 Kupuje in prodaja
 vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih
 obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje
 izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
 kupone.

Daje predujme na vred. papirje.
 Zavaruje srečke proti kurzni
 izgubi

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
 Eskompt in inkasso menic. Bor za naročila.

Podružnica v Spljetu
 (Dalmacija.)
 Denarne vloge vsprejema
 v tekočem računu ali na vložne knjžice proti ugodnim
 obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do
 dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.